

Stine Pilgaards prædiken 15. søndag efter trinitatis

Taler

Stine Pilgaard
Forfatter

Dato

8. september 2013

Sted

Sankt Lukas Kirke, Aarhus

Omstændigheder

Denne prædiken blev holdt til en forfattergudstjeneste, hvor liturgien afveg fra en mere klassisk, folkekirkelig højmesse. Derfor bringer Danske Taler Stine Pilgaards prædiken, portrættekster samt udgangsbøn for at give et samlet indtryk af gudstjenesten.

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 6, vers 24-34

Salmer

Den signede dag med fryd vi ser
Se, nu stiger solen af havets skød
Du fødtes på jord
Hil dig, Frelser og Forsoner
Dejlig er jorden

1

Prædiken

Vær ikke bekymrede. Hver dag har nok i sin plage.

5

Hvis vi skal kunne forstå og bruge Biblen i dag, er det ikke muligt at læse den fuldstændig ordret. Når vi læser Biblen kan den føles som en mur af forbud. Man kan blive så træt af alt den skyld og alt den synd at man får dårlig samvittighed på forhånd. Det kan skabe en afstand som gør os fremmede over for den Gud vi måske aldrig lærer at kende.

Hvis man tager Biblen bogstaveligt harmonerer den rigtig dårligt med videnskaben, den fungerer ikke særlig godt med menneskerettighederne, med ytringsfriheden eller homoseksuel kærlighed. På mange områder er Biblen ikke opdateret med det samfund vi lever i. Det er vigtigt at huske at det ikke er Gud der har skrevet Biblen, selv om han er hovedpersonen. Biblen er verdens længste vandrehistorie, en bestseller, et fantastisk eventyr., den er menneskenes fortolkning af Gud. Nogle mennesker der – vel at mærke – levede i en ganske anden tidsalder. En tid hvor det var en selvfølge at have slaver, en selvfølge at kvinder var mindre værd end mænd, og hvor det var en synd at få børn udenfor

ægteskabet. På et tidspunkt hvor skjalde kunne blive erklæret fredløse hvis de skrev et kærlighedsdigt til en kvinde. Både ordene, kærligheden og menneskene har ganske andre vilkår i vores levetid. Men selv om vi ikke tager biblen bogstaveligt, bliver vi alligevel nødt til at tage den alvorligt.

I dagens tekst findes et forbud mod bekymringen. Vi må heller ikke tjene penge, citeres Jesus for at sige, det kan ikke forenes med Gud. Et menneskeligt grundvilkår i vores tid er at vi – desværre – er underlagt et kapitalistisk kredsløb hvor penge er en nødvendighed. Hvis bekymringen fraskriver os retten til at kalde os kristne, kan det føles som om man ligeså godt kan opgive at nærme sig Gud. Derfor må vi koncentrere os om de underlæggende budskaber i denne del af Jesus' bjergprædikenen som kan kaste lys over vores tilværelse i dag.

Jesus' formaning er en påmindelse om at vi ikke er alene. Jesus beordrer os og bønfaller os i samme sætning: Vær ikke bekymrede. Det er ikke kun et forbud, det er også et løfte. Det er et tilbud, en omsorg, en opfordring til at glædes, en invitation til jubel. Bemærk de lange rækker af usynlige udråbstegn i Bjergprædikenen. Se himlens fugle, siger Jesus, læg mærke til hvordan markens liljer gror. Glæden en gave vi skal overrække hinanden, latteren er en pligt vi har, en baggrundsmusik der skal danses til. En lyskæde man kan tænde, et blik man kan se på verden med. Efteråret er ikke mørkt og trist, det er en eksplosion af farver, en festuge i september, en hyldest til glæden og nuet. Så.

Vær ikke bekymrede. Hver dag har nok i sin plage.

Portræt af Helligånden anno 2013

Ordet er hos Gud og ordet er Gud og er der noget Helligånden elsker er det en god bog. Lad de små ord komme til mig, siger Helligånden. Jorden kalder og Helligånden svarer på forskellige måder. I skal ikke bekymre jer siger Helligånden og oplyser jorden med sine ord, overrækker os sproget som en gave. Helligånden er en vanvittig forfatter, en humoristisk alvidende fortæller. Får de mest bizarre indfald, ler og kaster sine historier ned til menneskene. Helligånden har hørt jordens kalden og svarer igen med et smukt digt, reciterer vers på rim, fortæller en lang historie med fagter og store armbevægelser. Vær ikke bekymrede, siger Helligånden, verden er en fiktion.

Frygt ikke, synger basunenglene flerstemmigt med mælkehvide tænder, og tykke kinder. Helligånden smiler og siger grib dagen, spis brød til, just do it, alle har
65 ret til et fedt køkken. Helligånden sænker sig ned over jorden som en tillid, deler balloner ud ved landegrænserne, store bannere foran asylcentre hvor der står velkommen til. Helligånden spiller luftguitar og lever i nuet, slår dørene op og tænder for musikken. Hakuna matata, synger Helligånden, og ler. Det lyder som en saxofonso, det er stadionrock, det er AGF der vinder over Brøndby,
70 det er en vild jubel der breder sig over jorden. Helligånden maler byen rød og himlen hvid af stjerneskår, svæver rundt i den syvende himmel og kaster konfetti ned over jorden.

Carpe diem, synger Helligånden og sætter rådhusuret i stå når folk stresser.
75 Helligånden tager os i hånden, peger mod himlen, siger, *se nu stiger solen*, påpeger lyset og leder os ud af ensomheden. Det er Helligånden der tænder juletræet på Rådhuspladsen først i december. Helligånden er det modsatte af mørket, og findes mellem gadelygterne der lyser hele natten, aftegnes som en silhuet på stjernehimlen. Helligånden står på Bruhns Bro og ser på togene
80 der oplyser natten, forvandler sig til en diskokugle, der kaster søjler af lys ud over Buddy Holly. Helligånden er et fakkeloptog der bevæger sig op gennem Strøget, en lagkage med tændte lys, det allersidste hurra, sensommersolen der sænker sig over Århus. Helligånden er alle steder på samme tid. Vær ikke bekymrede.

85

[*Se nu stiger solen af havets skød* synges]

Portræt af salmebogen

90

Salmebøgerne ligger i store bunker i våbenhuset og nynner om natten. De venter på hænderne der holder om dem om søndagen, de rasler med siderne, leverer ord til orgelets toner. Salmebogen er en fællessang, grønne spejdere omkring et orange bal, glødende gløder, forbrændt snobrød og blussende
95 kinder.

Salmebogen har masser af venner, koncentrerede organister, kirkesangere med vibrerende struber, gigantiske organer. Salmebogens venner slår tonerne an og holder rytmen i umusikalske menigheder. De kæmper brave kampe, i

landsbykirkerne, i storbyernes katedraler. De drømmer om at gribe en trearmet lysestage og dirigere med store armbevægelser mellem bænkerækkerne. De har lyst til at slå folk i hovedet med salmebogen, indtil de synger rent. Kirkesangerne sukker stille, tager brillerne af, ser ud af vinduet, vender blikket mod himlen, får øjenkontakt med Gud, der blinker til dem.

Hver fugl synger med sit næb, vær ikke bekymrede, siger Salmebogen og åbner sig for alle som en tilgivelse. Lysets engel går med glans gennem salmebogen, og oplyser ordene. På den anden side er Kingo lidt træt, Kied af verden. Men den er rummelig, Salmebogen, der er plads til alle, sorry og glæde de følges til hobe, men nogle gange går glæden sin vej alene. Salmebogen er en hamrende puls, et bankende hjerte, en lang række af udråbstegn. Taknemmelighed på rim, en lalleglad morgensang, en tillidserklæring på noder. Englene istemmer i jubelkoret og overdøver Guds lams hjælpeløse brægen. Fred over jorden, synger de, menneske fryd dig, Salmebogen smiler, mens menighederne synger dens ord ud over verden.

[Velsignelse og *Du fødtes på jord* synges]

Portræt af Jesus

Se dagens lys råber Jesus og peger, følg mig, hvisker han og vi går på vandet med hinanden i hænderne. Jesus er et tema i musikken der dukker op i flere variationer og forskellige forklædninger.

Jesus er verdens bedste taber, det handler om at have det sjovt, siger Jesus når han sidder på Boulevardcaféen og spiller Meyer. Han mødes med vennerne i Tivoli Friheden, tager en tur i rutschebanen, hviner mod himlen og deler candy floss ud til børnene. Han er rundhåndet og glad, betaler gerne overpris på fadøl nede ved Aæn, ser ud over vandet og glæder sig over de tændte lanterner. Jesus holder sig i form, løber en tur i Risskov og giver high-five til alle han møder på sin vej, svømmer en tur på Den Permanente, hjælper folk i havsnød. Han skyder op midt i havet, som et uventet klippefremspring, som et løfte om fred. Han er det blik der ikke flakker, den bæk man sætter sig på og ryger en cigaret mens man stirrer ned i afgrunden og lader være med at springe. Han er Pamela

140 Anderson der kommer løbende over stranden i en knaldrød badedragt og giver kunstigt åndedræt mens hendes bryster hopper i takt. Han er Nøddepatruljen, Supermand og Pippi Langstrømpe, en inkarnation af alle verdens superhelte. Det var Jesus, der hjalp Moses med at bære stentavlerne ned fra bjerget, det er ham der bærer de gamle damers indkøbsposer op ad trapperne. Det er Jesus der er inde i Colombo, der er ingen der kan løbe om hjørner med ham. Jesus er en tv-serie der gentager sig selv i det uendelige, tårnhøje seertal, folk kan ikke få nok, denne fortsatte fortælling, en stemme der lyder klart på den anden side af stilheden.

150 Jesus er vores klippe, så vi lægger os udstrakt på ham og ser op i himmelrummet, det er ham der har tændt millioner af stjerner, det er ham der fanger alle de afskyelige snemænd og stopper lavinen med sin tavshed. Han *vælder stenene væk* på vores vej, *smelter isbjergene* i havet, skærmer os mod bekymringen efter bedste evne. Jesus er den *store sammenhæng*, det er ham der genkender os blandt tusind andre som en kærlighedserklæring. Han er stortrommen der holder rytmen i vores hverdag, rækker os en madpakke når vi løber ud af døren, han er kedsomheden, *kærligheden, hjertegløden*. Han er vores smukke, skinnende rutine, en langstrakt tilgivelse vi overrækker hinanden, en påmindelse om at miraklernes tid ikke er helt forbi.

160

[*Hil dig, Frelser og Forsoner* synges]

165 **Udgangsbøn**

Vi takker for påmindelsen om, at der ikke er grund til bekymring. Vi beder om styrke til at modtage sorgløsheden med en tillidserklæring.

170 Vi beder for skilsmissebørnene, diplomaterne, nødhjælpsarbejderne, alle der prøver at skabe fred. Vi beder for at kærligheden vil eksplodere ud over verden som et festfyrværkeri af glæde.

Vi takker for de mennesker som har betydning i vores liv, både de levende og de døde. Dem der findes i vores hverdag og dem som vi altid vil savne.

Vi takker for kunsten og litteraturen, vi takker for ordet og sproget. For alle de

smukke lyde, de faste vendinger, da farverige metaforer, der marcherer gennem
180 verden. Vi takker for alle der spreder latter, for de anekdoter vi giver til
hinanden, for alle dem der gør vores liv lidt sjovere.

Vi beder for at glæden må blive en kendsgerning. En vild dans på toppen af en
185 skyskraber, en tavs jubel, en lydløs sang.

Vi takker for jorden som et uendeligt mulighedsfelt. Vi takker for at
menneskenes verden ikke er det modsatte af himmelen, at det bare er et andet
190 sted. At der ikke er længere til *Paradiset end at vi kan gå dertil med sang.*

190 Amen.

[*Dejlig er jorden synges*]

195

Kilde

Manuskript taget fra www.sktlukaskirke.dk med tilladelse fra udgiver og taler.

Kildetype

Dokumentation på online medie

200

Tags

15. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Lægprædikant, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/stine-pilgaards-praediken-15-sondag-efter-trinitatis>

205

210

215